

Metges de les Pitiüses

per Joan Planells Ripoll

Un temps es pensava que era eivissenc un dels metges més famosos de l'edat mitjana. A principi del segle XV ja es troba documentada la creença que Avicenna, metge i filòsof musulmà mort a Pèrsia, havia nascut a Eivissa. Possiblement l'afinitat fonètica entre els noms Eviça i Avicenna suplia la manca de fonament històric d'una tradició que no era més que llegenda.

De totes maneres una terra a la qual la llegenda havia atribuït tal honor certament mereixia tenir algun fill que sobresortís en el camp de la medicina. Per això no ens ha de causar cap mena de sorpresa que quan Ferran el Catòlic fou ferit l'any 1492, durant una visita a Barcelona, un dels prestigiosos metges cridats per atendre la malmesa salut del monarca fos un eivissenc anomenat Jaume Serra¹. Jaume Serra, que aleshores devia residir a Catalunya, possiblement era parent, tal vegada fill, del també metge Ramon Serra, conegut per haver fet l'any 1471 un préstec de quatre-centes lliures a la Universitat d'Eivissa.

Ramon i Jaume Serra encapçalen la sèrie coneguda de metges que per haver nascut a les nostres illes o haver-hi exercit la seua carrera, o perquè satisfan ambdues condicions,

podríem denominar metges de les Pitiüses.

Eren temps aquells en què el planter d'estudiants eivissencs no devia donar abast per proveir les Pitiüses de metges nadius. Aleshores per atendre la salut dels illencs la Universitat sufragava dues places de metge i per dotar-les de titular es veia obligada a contractar doctors forasters. Bernat Jaume, Gaspar Miró, Cosme Carbó i Joan Fortaner són els únics noms coneguts de metges d'Eivissa durant l'època que va des de Ramon i Jaume Serra fins a 1560; i únicament el del primer reflecteix un dels llinatges eivissencs d'aleshores.

Entre els anys 1560 i 1562 inicien aquí la seua activitat els doctors Agustí Torres i Joan Bernat Galamó. Malgrat el seu cognom, la insularitat del primer resulta dubtosa; l'altre era fill de l'apotecari Nicolau Galamó i havia nascut a Eivissa l'any 1538. Amb ells tornen a quedar cobertes les dues places de metge, després de devers trenta anys d'exercir en solitari, un darrere l'altre, els doctors Carbó i Fortaner. Abans de 1570 Agustí Torres ja se n'havia anat d'Eivissa i sembla que la seua plaça fou ocupada pel doctor Móra, natural de Mallorca. Joan Galamó morí el 1579, just havent complert els quaranta-un anys d'edat.

La vuitena dècada del segle XVI conegué un augment del nombre de metges que exercien a Eivissa. Cap a 1580 la Universitat degué establir tres places de metge i les ocuparen els doctors Joan Gamir, foraster, Marc Benet Arabí, eivissenc, i Pere Burgos, també nascut a Eivissa, fill d'un soldat de la guarnició. Aquest últim sembla haver mort abans

d'acabar el segle XVI i Joan Gamir i Marc Benet Arabí quedaren tot sols fins a la mort del primer, esdevenguda l'any 1620².

Als doctors Gamir i Arabí (mort l'any 1623) els succeïren els metges Joan Blasco, vengut de fora de l'illa, i Marc Benet Joan Arabí, nét de Marc Benet Arabí. Una mica més tard, amb la incorporació del doctor eivissenc Lluç Serra, es tornaren a cobrir les tres places; però la mort del doctor Blasco, el 1640, va deixar el nombre de metges reduït altra vegada a dos. Quan deu anys després, el 1650, morí també Marc Benet Joan Arabí, es va contractar un metge de Muro (Mallorca), anomenat Gabriel Petro, per fer parella amb el doctor Lluç Serra; però aquest va morir l'any següent (1651), i Gabriel Petro va quedar com a únic metge d'Eivissa, precisament en uns moments en què n'haurien fet falta més de tres.

A mitjan juny de 1652 el doctor Petro començà a diagnosticar els primers brots d'una pesta que en pocs mesos se n'emportaria a la fossa al voltant de 750 persones. La Universitat envià urgentment l'apotecari Joan Carreres a València per contractar un altre metge. El vuit de juliol arribà d'aquella ciutat el doctor Gabriel Forners i es posà immediatament a lluitar al costat de Gabriel Petro contra el contagi. Col·laboraren tan sols trenta-sis dies, perquè el catorze d'agost el doctor Petro caigué

1 ROVIRA I VIRGILI, Antoni: *Història de Catalunya* (1ª edició). Volum VII. Pàgina 136: "La reina Isabel agraïda pels bons serveis que en la mateixa avinentesa prestà el mestre en arts i medicina Jaume Serra, metge d'Eivissa, li regalà un ric i fastuós vestit de vellut de ras i grana, la tela del qual costà 2.082 sous; això de més a més del que el Comte Rei li donà".

2 L'any 1610 es fa menció de la mort del jove doctor eivissenc Joan Llaudes Navarret, però no s'ha trobat constància que hagués exercit la seua carrera a Eivissa.

El metge
Sebastià
Llombart
Riera
(1814-
1874).

també víctima de la pesta. Així l'epidèmia, que havia atacat Eivissa desafiant un sol metge, iniciava el retrocés hostilitzada també per un metge solitari; i una de les seues darreres víctimes fou precisament el doctor Gabriel Forners. El vuit d'octubre de 1652 Eivissa quedava sense cap metge i fins a principi de 1654 la ressaca del contagi hauria de ser combatuda amb medecines sense recepta. Durant aquest interval aparegué per aquí el doctor Gaspar Colomar, un vell metge eivissenc que devia haver exercit la seua carrera fora de l'illa. La Universitat li oferí un salari perquè es quedàs mentrestant es buscava un altre facultatiu, però sembla que se'n tornà de seguida.

Una de les principals dificultats per trobar metges que volguessin venir a Eivissa era en aquells moments la curtedat del salari que la Universitat els pagava. Des de feia ja molt de temps es destinaven 630 lliures anuals per a paga de tres metges, a raó de dues-centes deu a cada un. Llavors es proposà augmentar la quantitat a mil lliures i reduir els metges a dos, de manera que en tocassin cinc-centes perhom. Amb aquestes condicions l'any 1653 el jurat tercer, Francesc Gegant, passà a Mallorca per fer una oferta al metge manacorí Guillem Francesc Obrador. Aquest acceptà venir a Eivissa i s'hi traslladà coincidint amb el començament de l'any 1654.

Durant l'estiu de 1655 vengué de València el doctor Pere Joan Fita per fer-se càrrec de la segona plaça. El doctor Fita va compartir amb el doctor Obrador les tasques curatives fins a l'any 1661, en què se'n tornà a València. La seua anada no va crear emperò cap problema, perquè la Universitat tengué tot d'una dos metges disposats a substituir-lo, repartint-se el seu salari: el doctor Basili Balaguer, "fet venir d'Espanya", i el doctor Domingo Nicolau Balansat, reincorporat a la seua terra amb la intenció d'estrenar-hi el títol de metge.

Poc després (l'any 1663) morí el doctor Obrador, i quan Basili Balaguer i Domingo Nicolau tenien confiança de repartir-se entre els dos les mil lliures destinades als metges, la Universitat aconseguí que amb dita quantitat, repartida en parts iguals, s'hi conformassin tres metges. I per ocupar la tercera plaça feu venir d'Albaida, on exercia la medicina, el doctor eivissenc Antoni Carreres Nicolau, fill de l'apotecari que durant la pesta havia anat a València a contractar el doctor Forners. D'aquell moment ençà, fins a la instauració de l'Ajuntament de la Nova Planta, la Universitat va tenir proveïdes pràcticament sempre les tres places, amb un salari de tres-centes trenta-tres lliures anuals per a cada metge (les quals equivalien a un terç de dos-cents modins de sal).

Els metges que ocuparen cada una de les tres places entre els anys 1662 i 1721 foren:

Primera plaça

Domingo Nicolau Balansat (eivissenc), 1662-1687; Juan Domingo Cerecio (italià), 1687-1707; Josep Venrell Ramon (eivissenc), 1707-1716.

Segona plaça

Antoni Carreres Nicolau (eivissenc), 1666?-1680; Guillem Ferrer Rosselló (eivissenc), 1680-1682; Joan Llorenç (valencià), 1684?-1717.

Tercera plaça

Basili Balaguer (valencià?), 1662-1667?; Joan Castell (valencià), 1669-1676; Josep Vinyau (valencià), 1677-1682; Antoni Bas (valencià), 1683-1687; Salvador Pérez (valencià), 1687-1689; Joan Company (mallorquí), 1691-1721.

Josep Joan Riquer "Torrent" (eivissenc), Senent Mantilla (de Cullera) i Joan Francesc Molina (segurament també valencià) succeïren respectivament els doctors Venrell (†1716), Llorenç (†1717) i Company (†1721), els quals havien estat els darrers metges de la Universitat. Després de la guerra de Successió, el nou ajuntament instaurat d'acord amb els Decrets de la Nova Planta tractà de mantenir les tres places de metge, però mancant-li els ingressos de la sal, el pagament dels metges, que abans ja solia experimentar considerables retards, esdevengué pràcticament impossible. El resultat més immediat d'aquesta situació fou la desaparició de metges forasters. Francesc Molina morí molt aviat, segurament sense tenir temps d'adonar-se de les dificultats de cobrar. Senent Mantilla s'havia casat amb una dona eivissenca, germana del doctor Venrell, i el seu matrimoni el degué immunitzar contra el desig de buscar un altre lloc on el pagassin millor. Morí aquí l'any 1735, i haurien de passar més de cent anys perquè es tornàs a veure a Eivissa un metge foraster en exercici³.

L'any 1726 l'Ajuntament donà la plaça del doctor Molina a l'eivissenc Josep Valls Blasco, preferint-lo al doctor Jordi Planells Ferrer, que també la pretenia. El 1731 la plaça li fou llevada, per haver-se demostrat que no posseïa títol autèntic de metge, i l'adjudicaren al doctor Joan Francesc Planells Joan, el qual a més de doctor en medicina, era també doctor en lleis. Aquest sembla no haver estat d'acord a fer de metge sense salari segur, i tres anys després ja se'l troba exercint la seua carrera de dret com a advocat, professió amb la qual es guanyaria la vida de llavors endavant. Probablement el seu buit fos ocupat per Jordi Planells Ferrer. L'any 1736 l'Ajuntament

El
metge
Josep
Ramon
Sastre
(1843-
1914).

concedí la vacant de Senent Mantilla al doctor Bartomeu Ribes Marí "Xanxo", amb la condició *que salario alguno no le corra hasta que se señale salario a los otros médicos conductados*. L'any 1751 aquest metge exposava que després de quinze anys de ser metge municipal encara no havia cobrat ni un centim.

Les conseqüències de la progressiva cancel·lació de les places pagades pel comú foren, a més de la ja esmentada desaparició dels doctors forasters, un augment del nombre de metges en exercici i una corresponent disminució dels seus guanys. L'any 1760 hi havia a Eivissa set metges i tres d'ells es queixaven que alguns col·legues anaven per la pagesia, sense que els cridassin, oferint els seus serveis per uns honoraris inferiors als establerts en les Reials Ordinacions.

En aquells anys el control de les malalties infeccioses, la inspecció dels vaixells que entraven en el port i la vigilància de les

quarentenes representaven un bon avantatge per als metges encarregats d'aquestes tasques. I n'eren precisament els tres metges que es queixaven de competència deslleial. Aquests metges, elegits per l'Ajuntament i denominats metges "del morbo", representaven una certa supervivència a escala reduïda dels anteriors metges municipals.

Entre 1740 i 1750 s'incorporen al gremi de metges eivissencs els doctors Domingo Escandell, Joan Camarillis Planells, Joan Antoni Joan Tur "Torrent", Andreu Tur Torres "Damià", i Antoni Planells Joan "Faritzau". L'any 1754 també Josep Valls Blasco pogué a la fi presentar un títol autèntic per exercir la medicina, després de dos intents d'actuar amb titulació falsificada.

Els anys 1737 i 1748 havien mort respectivament els doctors Jordi Planells Ferrer i Josep Joan Riquer "Torrent". Aquest últim havia estat durant trenta-dos anys metge municipal sense paga, però a la fi se l'havia

³ Els següents metges forasters foren Manuel Lavilla Gómez, que durant la dècada dels anys 70 del segle XIX s'establí a Eivissa i hi morí l'any 1880; Enric Fornes Peris, que s'hi establí l'any 1932; i Josep Pérez-Pedrero Palau, l'any 1933.

compensat una mica fent-lo metge "del morbo". Després de la seua mort aquesta plaça fou atorgada al doctor Miquel Camarillis. L'any 1751 les queixes del doctor Bartomeu "Xanxo" per no haver cobrat encara res de l'Ajuntament, li meresqueren també una participació en les tasques de metge "del morbo", i una tercera participació en aquestes funcions fou concedida, després de 1754, a Josep Valls, malgrat els seus antecedents de falsificador de títols. Ribas "Xanxo", Camarillis i Valls gaudiren de més llarga vida que tots els altres metges de la generació que va creuar l'equador del segle XVIII. L'any 1770 ja havien mort els que recorrien els camins de la campanya buscant malalts, i tan sols quedaven els tres metges "del morbo", acompanyats del doctor Joan Gotarredona Tur que havia entrat en funcions l'any 1766.

Valls i Ribes moriren l'any 1776 i Camarillis i Gotarredona, l'any 1790. Mentrestant havien acabat la carrera de medicina Bernat Calbet Tur, Mateu Peris Llopis i Josep Riera Colomar⁴. Bernat Calbet emigrà cap a Andalusia i els doctors Peris i Riera foren els encarregats de procurar que els habitants de les Pitiüses entrassin dins el segle XIX amb bona salut. A principi d'aquest segle Bernat Calbet tornà d'Andalusia en uns moments en què s'hi traslladava un altre jove metge eivissenc, Josep Escandell Mas, el qual abans de 1809 ja havia mort, a Almeria.

La mort del doctor Josep Riera Colomar, l'any 1810, coincidí més o menys amb el començament de l'activitat dels doctors Nicolau Ferrer Riera, Jaume Ferrer Llätzer i Soter Garcia Calbet. El primer, després d'un enviudament prematur, sembla haver seguit també la ruta d'Andalusia, deixant la salut dels eivis-

sencs a mans de Bernat Calbet, Mateu Peris, que aleshores era metge de l'hospital militar, Jaume Ferrer i Soter Garcia.

Jaume Ferrer i Soter Garcia foren els darrers metges eivissencs graduats amb el títol acadèmic de doctor. Fins a principi del segle XIX el doctorat en medicina era la titulació normal dels metges, els quals, en virtut d'aquest títol, pertanyien al grup social dels ciutadans o de braç major. Representant aquest estament, el doctor Joan Benet Galamó havia estat elegit jurat segon l'any 1571; el doctor Joan Gamir, jurat en cap els anys 1602 i 1616; el doctor Marc Benet Arabí, jurat en cap l'any 1612; el doctor Lluc Serra, també jurat en cap l'any 1647; el doctor Antoni Carreres Nicolau, jurat segon l'any 1675; el doctor Josep Vinyau, igualment jurat segon l'any 1681; el doctor Domingo Nicolau Balansat, jurat en cap l'any 1686; el doctor Joan Llorenç, jurat segon els anys 1688 i 1697; el doctor Josep Venrell, jurat segon l'any 1715; el doctor Josep Joan Riquer "Torrent", jurat segon pel període que va de 1716 a 1723, i regidor segon durant els anys 1734 i 1735; el doctor Miquel Camarillis Planells, regidor segon durant el bienni 1762-1763.

La modernització dels estudis de Medicina duta a terme a Espanya durant la primera meitat del segle XIX introduí canvis en els continguts i en la titulació de la carrera de metge. Els antics doctors en medicina només diagnosticaven les malalties i receptaven els remeis corresponents, mentre que les intervencions que exigien tallar o cosir carn eren competència dels cirurgians-barbers, que no tenien preparació universitària. En la nova modalitat d'estudis la cirurgia quedava incorporada a la carrera de Medicina, la qual culminava en la concessió del títol de llicenciat en Medicina i Cirurgia. La denominació corrent dels metges posteriors a Jaume Ferrer i Soter Garcia fou la de metges cirurgians. Roc Planells Caravaca, Josep Joan Sentí, Esteve Puget Ravell i Miquel Pineda Ferrer constitueixen

l'avantguarda eivissenca d'aquesta classe de metges, que s'ha mantengut fins que, ja en els nostres dies, la creació de les especialitats ha configurat un nou panorama dels estudis de medicina. La seua forma d'exercir la funció mèdica representa una tradició que a Eivissa s'acaba a la dècada dels anys cinquanta del nostre segle, substituïda pels nous sistemes sanitaris derivats de la socialització de la medicina.

L'últim metge pitiús graduat abans d'acabar la dita dècada fou Antoni Marí Calbet, actual president del Consell Insular. Començant a comptar de Ramon Serra, el metge que a la darrerria del segle XV deixava sous a la Universitat, a Marí Calbet li correspondria el número 73 de la sèrie de metges nadius coneguts. Entre els dos, s'hi arreglaren els següents⁵:

- (?) 1. Ramon Serra
2. *Jaume Serra*
- (?) 3. Bernat Jaume
- (?) 4. Agustí Torres
5. Joan Benet Galamó (1538-1579), fill de Nicolau, apotecari
6. Marc Benet Arabí Jaume⁶ (1566?-1623), fill de Jaume⁶, paraire
7. Pere Burgos Coll (1559-?), fill de Joan, soldat
8. *Joan Llaudes Navarret* (?-1610?), fill de Joan, notari
9. Marc Benet Joan Arabí (1601-1650), fill de Francesc, ciutadà
10. Lluc Serra (?-1651)
11. *Gaspar Colomar*
12. Antoni Carreres Nicolau (?-1680), fill de Joan, apotecari
13. Domingo Nicolau Balansat (1633-1687), fill de Gaspar, ciutadà

⁵ Els que exerciren tota la seua activitat mèdica o una part preponderant d'ella fora de les Pitiüses van enregistrarats en lletra cursiva i els tres que van precedits d'un signe d'interrogació entre parèntesi són considerats naturals d'Eivissa, però sense cap prova documental que ho demostrï. El signe d'interrogació que afecta al cognom matern de Marc Benet Arabí i el nom del seu pare vol indicar un cert dubte respecte de l'exacta filiació d'aquest metge.

⁴ Entre 1778 i 1789, any en què mor, es troben freqüents mencions del Dr. Joan Arabí Marí, oncle matern del corsari Antoni Riquer Arabí, però sense cap referència que faci possible esbrinar si era doctor en Medicina o en Drets.

D'esquerra
a dreta, els
metges Joan
Riera Pujol
—metge
Pujolet—
(1880-1952)
i Vicent
Riera Ferrer
—metge de
Formentera—
(1869-1959).

14. Guillem Ferrer Rosselló (1650-1682), fill de Rafel, teixidor
15. *Llorenç Guàrdia Marí* (?-1697), fill de Llorenç, sastre
16. Josep Venrell Ramon (?-1716), fill de Pere Joan, algutzir
17. Josep Joan Riquer "Torrent" (?-1748), fill de Joan, manyà
18. Jordi Planells Ferrer (1688?-1737), fill de Francesc, sastre
19. Josep Valls Blasco (1694-1776), fill de Maurici, fuster
20. Joan Francesc Planells Joan (1701-1772), fill de Constantí, metge
21. Bartomeu Ribas Marí

- "Xanxo" (1702-1776), fill de Bartomeu, teixidor
22. Domingo Escandell Joan (1714-1767), fill de Joan
23. Andreu Tur Torres "Damià", fill de Bernat, llaurador
24. Miquel Camarillis Planells (1716-1790), fill de Joan, patró
25. Joan Antoni Joan Tur "Torrent" (1718-1763), fill de Josep, metge
26. Antoni Planells Joan "Faritzeu" (1726-1777), fill de Toni, llaurador
27. Joan Gotarredona Tur (1741-1790), fill de Llorenç, cirurgia
28. Joan Calbet Tur (1747-1824), fill de Josep, patró

29. Mateu Peris Llopis (1749-1825), fill de Francesc
30. Josep Riera Colomar (1758-1810), fill de Marià, cirurgia
31. *Josep Escandell Mas* (1763-1808?), fill de Francesc, sastre
32. *Nicolau Ferrer Riera* (1773-?), fill de Pere, fuster
33. Jaume Ferrer Llätzer (1779-1840), fill de Toni, sabater
34. Soter García Calbet (1784-1866), fill de Soter, patró
35. Roc Planells Caravaca (1805-1875), fill de Josep, gerent de la Quartera
36. Josep Joan Sentí (1807-1870), fill de Pau, cirurgia
37. Miquel Pineda Ferrer (metge "Bou") (1808-1891), fill d'Antoni, fuster
38. Esteve Puget Ravell (1808-1860), fill de Josep
39. Sebastià Llombard Riera (1814-1874), fill d'Ignasi, farmacèutic
40. Esteve Riera Tur (1815-1885), fill d'Ignasi, advocat
41. *Llorenç Ferrer Soler* (1819-?) fill de Josep, pilot

42. Rafel Ferrer Oliver (1822-1854), fill de Joan, comandant del "resguardo"
43. Josep Ramon Sastre (1843-1914), fill de Sebastià, hisendat
44. Guillem Ramon Colomar (1847-191?), fill de Miquel, taverner
45. *Josep Nieto Prats* (1849-?), fill de Josep, pilot
46. *Fèlix Loaliza Tur* (1851-?), fill de Joan, militar
47. *José Ferrer Rigo* (1851-?), fill de Llorenç, metge
48. Antoni Llobet Sorà (1855-1909), fill d'Antoni, hisendat
49. *Enric Fajarnés Tur* (1858-1934), fill de Ramon, militar
50. Antoni Serra Guasch (metge "Serra") (1860-1947), fill d'Antoni, torrer (?)
51. Vicent Riera Ferrer ("metge de Formentera") (1869-1959), fill de Marià
52. *Marià Pineda Vallverd* (1872-?), fill de Miquel, metge
53. Antoni Prats Costa (1874-191?), fill d'Antoni, mariner
54. Josep Costa Roig (metge "Blaiet") (1875-1968), fill de Marià, jornalier
55. Antoni Serra Torres (1877?-1914), fill de Joan
56. *Marià Cirer Sala* (1878-1955), fill de Josep, hisendat
57. Ricard Curtoys Gotarredona (1879-1962), fill de Felip, advocat
58. Joan Verdera Riquer (1879-1901), fill de Josep, botiguer
59. Joan Riera Pujol (metge "Pujolet") (1880-1952), fill de Joan, mariner
60. Joan Villangómez Ferrer (1889-1967), fill de Joan, farmacèutic
61. Marc Colomar Marí (1892?-1933), fill de Josep, capeller
62. *Joan Medina Tur* (1902-1994), fill de Francesc, botiguer
63. Leandre Juan Juan (1906-1985), fill de Joan, botiguer
64. Marià Costa Ramon (1906-1966), fill de Josep, metge

65. *Marià Marí Castelló* (1911), fill de Marià, botiguer
66. Joan Villangómez Llobet (1912), fill de Joan, metge
67. Vicent Riera Mayans (1919), fill de Joan, metge
68. Pere Juan Basilio (1919), fill de Pere, ferrer
69. Joan Torres Castelló (1921-1986), fill de Josep, militar
70. Alfred Roig Fernández (1926-1988), fill d'Antoni, intèrpret)
71. Miquel Verdera Tuells (1928), fill de Manuel, comerciant
72. Julià Vilàs Ferrer (1930), fill de Francesc, empresari
73. Antoni Marí Calbet (1932), fill de Josep, botiguer

Aquesta xifra de metges, destil·lada gota a gota per cinc segles d'història pitiusa, duu camí de ser aviat superada pel nombre de persones d'aquestes illes que, a raig de cup, han cursat o cursen la carrera de medicina des de 1960 ençà. Els graduats dels darrers trenta-cinc anys ja omplen una llista que s'acosta a la seixantena. La major part d'ells exerceixen la professió aquí, a la seua terra. Integren aquest grup almenys trenta-set metges:

1. Santiago Tur Serra
2. Josep Ripoll Riera
3. Joan Tur Roselló
4. Josep Ferrer Gotarredona
5. Joan Albert Fernández Oliver
6. Joan Riera Roig
7. Genís Egea Cirer
8. Albert Torres Balanzat
9. Josep Balanzat Muñoz
10. Maria Ballesteros Martínez
11. Miquel Barnosi Bufí
12. Ramon Leopold Canet González
13. Antònia Maria Cardona Costa
14. Antoni Cordero Roselló
15. Isidor Costa Escanellas
16. Rosa Ferrer Cardona
17. Francesc Ferrer Castelló
18. Joan Marí Marí
19. Josepa Marí Marí
20. Marià Mayans Marí
21. Miquel Mayordomo Riera

22. Ferran Ribas Cardona
23. Libert Ribas Cardona
24. Maria Neus Riera Marí
25. Josep Miquel Roig Ro-yuela
26. Antoni Ricard Sánchez Molina
27. Vicent Serra Ferrer
28. Joan Torres Marí
29. Miquel Torres Prats
30. Josepa Torres Ribas
31. Josep Torres Ribas
32. Catalina Torres Tur
33. Ferran Tur Juan
34. Francesc Josep Vilàs San Julián
35. Francesc Xavier Coll Peñalver
36. Maria Neus Bufí Ribas
37. Carles Rodríguez Ribas

I almenys altres dinou metges pitiusos exerceixen la medicina fora de les nostres illes:

1. *Joan Bernat Marí Mayans*
2. *Joan Tur Ribas*
3. *Àngels Ribas Costa*
4. *Victori Planells Lavilla*
5. *Joan Mestre Riera*
6. *Salvador Guasch Tur*
7. *Estela Matutes Juan*
8. *Josep Antoni Cardona Torres*
9. *Antoni Cardona Torres*
10. *Bartomeu Bonet Serra*
11. *Maria Victòria Bonet Serra*
12. *Josep Guimerà Ribas*
13. *Margalida Serra Ramon*
14. *Vicent Tur Ripoll*
15. *Vicent Riera Marí*
16. *Marià Bujosa Ripoll*
17. *Joan Juan Ribas*
18. *Joan Josep Molina Fernández*
19. *Carme Roig Planells*

A la darrerria de 1995, la matrícula de metges (nadius i forasters) inscrits en el registre de la delegació eivissenca del Col·legi Oficial de Metges de Balears, assolía la cota de doscents vuitanta-un col·legiats, reflectint una situació molt diferent de la viscuda pels nostres avantpassats de mitjan segle XVII quan, a final de 1653, esperaven desesesperats que Francesc Gegant pogués portar un sol metge de Mallorca per atendre la seua salut.

JOAN PLANELLS RIPOLL